

Život Cirkvi

Ročník 15

30-31/2009

Biskupi sa obrátili na premiéra Roberta Fica a ďalších členov vlády a požiadali o novelizáciu zákona o sociálnej starostlivosti, ktorý presadilo ministerstvo práce

Pastieri a proroci

Sedel som v réžii pred vstupom do televíznych „udalostí a komentárov“. Na obrazovkách sa mihal prehľad správ. Dominoval trhák o úspešných pokusoch na vytvorenie umelých mužských spermii. Jeden z technikov, asi šesťdesiat ročný muž, si irečitou záhoráčtinou správu komentoval dosť nahlas a celkom po svojom: „Aká blbosť. To už lesby vôbec nebudú potrebovať mužov. Predstavte si, že máte dieťa a vôbec nie je vaše. Aj u nás to už neraz bolo na rozvod, ale kvôli deťom sme to predsa vydržali. A keď vystrájali, aspoň sme si mohli povedať: veď je celý ty..., ani ty si nebola iná... Čo už tú rodinu udrží pokope...?“ Argumentov padalo ešte viac. Bez servítky, ale v podstate trefne a pravdivo. Presne takto by malo vyzerat' napĺňanie prorockého úradu, povedal som si v duchu. Len škoda, že väčšinou sme radšej „nemí psi“, ako hovorí prorok Izaiáš.

Práve táto epizódka a evanjeliové témy posledných nediel' o poslaní učeníkov, o pastieroch, o zmorenom zástupe, čo je ako ovce bez pastiera dalo, milí poslucháči, podnet aj k dnešnému komentáru.

Keď v starozákonnom Izraeli dlhšiu dobu nepovstal nový prorok, ľud to vnímal ako prejav Božieho trestu, nastal úpadok a verní sa pýtali, v čom vybočili z Božích ciest. Nie je tomu inak ani v novozákonnej Cirkvi. Svätci, proroci vo svojej dobe a prostredí, svojou charizmou vždy nejakou poukazovali na Božiu vôľu a vnášali všeobecné oživenie a obnovu. Netreba však myslieť len na svätcov. Hneď ako sme boli pokrstení „v mene Otca, i Syna, i Duchu Svätého“, boli sme pomazaní krizmom spásy a stali sme sa údmi Krista kňaza, proroka a kráľa. Prorokmi teda už nemôžeme byť. Myslím, že práve tu je ukrytá sila, schopná premeniť súčasnú spoločnosť. Hlas kňazov a oficiálnej Cirkvi s jej médiami, akokoľvek sú potrebné pre samotných veriacich, do väčšiny prostredí má len minimálny prienik. Denne, a celé hodiny sú však uprostred nich veriaci ako susedia v bytoch, spolucestujúci do práce, kolegovia v nej a priatelia na rozmanitých podujatiach. Všetko sú to výzvy byť prorokmi. Iste, už samotným svojím bytím. Treba však vedieť aj zareagovať. To je dvojnásobné umenie: sami mať názor na diskutované témy a vedieť ho dať aj správne najavo.

Väčšina veriacich si myslí, že prorocké poslanie sa ich vôbec netýka. Najčastejšie preto, že majú o ňom skreslenú predstavu. Prorok je jasnovidcom. Nie však tým, čo predpovedá budúcnosť, ale jasne vidí prítomnosť, pozná súvislosti života. Je ako lekár, ktorý ovláda fungovanie organizmu. Čím je lepší odborník, tým presnejšie vie pacientovi povedať, čo ho čaká ak bude zachovávať navrhnutú diétu, brať lieky, a čo, ak to zanedbá. Prorokovať znamená vedieť predvídať následky. Dôležité je tu slovíčko „ak“. Používali ho proroci i Kristus: „Ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete“. Je to výzva pre slobodné rozhodnutie človeka a nie predpovedanie toho, čo sa nevyhnutne stane. V minulosti plnili proroc-

kú úlohu mnohé príslovia a porekadlá, ktorými ľudia vedeli trefne zareagovať na aktuálnu situáciu. Tomu, čo sa príliš vrhal do práce napríklad známym „Bez Božieho požehnanja márne naše namáhania“ a spachtošovi zas „Kto skoro vstáva, toho Pán Boh požehnáva“. V Starom zákone ponúka množstvo podnetov Kniha prísloví a iné múdroslovné knihy. Nebolo by na škodu mať ju otvorenú v jedálni a pred každým obedom či večerou, najmä spoločným, si z nej vždy prečítať pár myšlienok.

Často sa stretám s tým, že ani samotní veriaci nepoznajú názor Cirkvi na mnohé aktuálne problémy. Na ekonomickú krízu a jej dôsledky narážame na každom kroku. Pápež v mene Cirkvi ponúka zásadný príspevok do jej riešenia encyklikou Caritas in veritate. Ako hovorí hneď v úvode, nechce ponúkať ekonomické ani politické riešenia. Poukazuje však na večne platné princípy, vpísané do srdca človeka i spoločnosti. Bez ich poznania a rešpektovania malo každé úsilie o lepšieho človeka a ľudstvo katastrofálne následky. Hovorí o integrálnom rozvoji človeka, ktorý zahŕňa aj túžbu ľudského srdca po nadprirodzene i o pravidlách vzťahu k prírode a jej bohatstvám. V krátkej dobe bude encyklika dostupná i v slovenčine. Vo svete vzbudila veľký záujem aj u neveriacich. Osvojiť si jej argumenty ponúka množstvo príležitostí byť prorokom vo svojom prostredí, reagovať nevtieravo a veľmi aktuálne.

Biblickí proroci spoznávali Božiu vôľu, učili sa počúvať Boží hlas v tichu samoty. Aj oni sami poznali biblické knihy, ktoré sa rodili postupne v priebehu stáročí. Dnes Boh hovorí a ukazuje riešenia najistejšie cez magistérium, učiteľský úrad Cirkvi. Ale aj cez každú knihu, rozhlasovú či televíznu reláciu, ktorá vysvetľuje Božie pravdy a ukazuje, ako ich prenášať do života. Na každú oblasť problémov jestvuje množstvo cenných a pútavých materiálov. Je dôležité naučiť sa čerpať z nich, živiť dušu, tak ako denne živíme svoje telo. Zlepší a obohatí to kvalitu nášho života a umožní byť prorokmi. Prorocký úrad je službou lásky. Je to služba pastiera, ktorý chráni pred nebezpečím a vedie na životodárnou pastvu. Vlkmi sú dnes rôzne rafinované náboženské a filozofické prúdy či podvrhované choré životné štýly. A pastvou návrat k zdravému životu tela i duše podľa zásad, ktoré do každého z nás vložil Boh. Ľudia s ktorými sa na každom kroku stretáme, celým svojim blúdiacim bytím túžobne volajú po tých, čo im s láskou ukážu cestu k ich šťastiu. Nevšimáť si ich znamená podľa Gregora Veľkého „utekať pred vlkom skrývaním sa za svoje mlčanie“. „Nemými psami“ nazýva tých, čo mlčia, keď treba hovoriť, čím ponechávajú v omyle tých, ktorých bolo možné poučiť.

Zakončiť však treba povzbudivo, najlepšie slovami proroka Izaiáša: „Krič a neutíchaj! Rozozvuč svoj hlas ako poľnica!“ A prosbou: „Učín nás, Pane, pastiermi a prorokmi podľa svojho srdca!“

Marián Gavenda, RV

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Anjel Pána

Romano Canavese (19. júla, RV) – Hoci Svätý Otec trávi čas svojej letnej dovolenky na severe Talianska v horskej oblasti Valle d'Aosta, v nedeľu 19. júla napoludnie sa mariánsku modlitbu Anjel Pána pomodlil spolu s veriacimi na Námestí Ruggia pred farským kostolom v piemontskom mestečku Romano Canavese.

V príhovore pred modlitbou Svätý Otec vyjadril radosť z toho, že mohol prísť do rodného mestečka vatikánskeho štátneho sekretára kardinála Tarcisia Bertoneho, ktorému vyjadril vďačnosť za jeho veľkorysú službu Petrovmu nástupcovi a Cirkvi. Benedikt XVI. potom osobitne pozdravil tamojšieho diecézneho biskupa, civilné authority, rehoľníkov, kňazov, všetkých ďalších prítomných veriacich a pokračoval: „Dnes ráno ste slávili Eucharistiu a kardinál

Tarcisio Bertone vám už určite predstavil Božie slovo, ktoré nám liturgia ponúka na meditáciu v dnešnú 16. nedeľu v Cezročnom období. Podobne ako Pán Ježiš pozýva učeníkov do samoty, aby ho mohli počúvať v tichosti srdca, i ja vám chcem pripomenúť, že práve takéto počúvanie a prijatie evanjelia dalo život vašej komunite v tomto mestečku, ktorého meno pripomína dvetisícročnú zväzku s Rímom. Vaša zem bola presiaknutá krvou mučeníkov, medzi nimi i sv. Solutora, ktorý je spolu s apoštolom Petrom spolupatrónom vašej farnosti. Výrečným svedectvom dlhých dejín viery je tiež váš impozantný farský kostol týčiaci sa nad rozsiahlou canaveskou krajinou, ktorej obyvatelia sú známi svojou láskou a pracovitnosťou. V tejto chvíli má však aj tu v diecéze Ivrea mnoho rodín ekonomické ťažkosti v dôsledku nedostatku pracovných miest. O tomto probléme som už viac ráz hovoril a hlbšie sa ním zaoberám aj v mojej nedávnej encyklike *Caritas in veritate*.

Drahí priatelia, nestrácajte odvahu! Božia prozreteľnosť pomôže vždy tomu, kto sa usiluje o dobro a zasadzuje sa za spravodlivosť. Pomáha tomu, kto nemyslí len na samého seba, ale aj na toho, kto sa ocitol vo väčších ťažkostiach než on sám. Práve vy to veľmi dobre viete, pretože vaši starí rodičia museli v minulosti emigrovať za prácou. Neskôr však ekonomický rozvoj priniesol blahobyť a pri-

šli sem iní - či už z Talianska, alebo zo zahraničia. Základné hodnoty rodiny a rešpektu voči životu, citlivosť k otázke sociálnej spravodlivosti, ochota čeliť ťažkostiam a priniesť obeť a silné puto s kresťanskou vierou prostredníctvom angažovanosti sa vo vlastnej farnosti, osobitne účasťou na svätej omši, stali sa počas storočí opravdivým zdrojom vašej sily. Práve tieto hodnoty sa aj pre dnešnú generáciu môžu stať zárukou nádeje a budovania budúcnosti, darujúc život spoločnosti skutočne solidarnej a bratskej, v ktorej všetky oblasti, inštitúcie a ekonómia by boli presiaknuté evanjeliovým duchom.

Zvlášť sa obraciam na mladých, ktorí by mali uvažovať z perspektívy vzdelania a výchovy. Tu i všade inde je namieste klásť si otázku, aký typ kultúry, aké príklady a modely sa im predkladajú.

Treba ich povzbudzovať, aby kráčali po cestách evanjelia a autentickej slobody. Mladí ľudia majú v sebe veľký potenciál, zároveň im však treba pomôcť zvíťaziť na pokušením nasledovať ľahké a iluzórne životné riešenia, aby našli cestu k plnohodnotnému a opravdivému životu.

Drahí bratia a sestry! V tomto vašom kraji bohatom na kresťanské tradície a ľudské hodnoty sa zrodili mnohé mužské a ženské povolania, zvlášť v saleziánskej rodine. Jedným z príkladov je aj kardinál Bertone, ktorý sa narodil práve v tejto farnosti, bol pokrstený v tomto kostole a výchovy sa mu dostalo v tunajšej kresťanskej rodine. Vaša diecéza vďačí za mnohé práve synom a dcéram dona Bosca pre ich plodnú prítomnosť v tejto oblasti ešte od čias života ich svätého zakladateľa. Kiež je práve táto skutočnosť povzbudením pre celú diecézu k úsiliu v oblasti výchovy a duchovného sprevádzania.

Zverme sa pod ochranu Panny Márie, Nanebovzatej Panny, patrónky tejto diecézy, Pomocnice kresťanov, Matky milovanej a uctievanej v mnohých svätyniach medzi vrchmi Gran Paradiso. Kiež jej materinská prítomnosť ukazuje všetkým cestu nádeje a vedie ich ako hviezda, ktorá viedla svätých mudrcov. So synovskou dôverou sa teraz zverme Panne Márii a prosme ju modlitbou Anjel Pána.“

-Is-/snímka RV

Svätý Otec utrpel zlomeninu zápästia

Hovorca Svätej stolice pater Federico Lombardi SJ informoval, že Svätý Otec si v noci 16. júla pádom vo svojej izbe v rezidencii Les Combes, kde trávi letnú dovolenku, spôsobil ľahkú zlomeninu pravého zápästia. Napriek tomu ráno slúžil svätú omšu a naraňajkoval sa. Následne bol prevezený do nemocnice v Aoste, kde mu zápästie znehybnili.

Zárok prebehol v poriadku, v lokálnej anestéze. Ako povedal novinár Salvatore Mazza z katolíckeho denníka *Avvenire*, ktorý je na mieste, ľudia vyjadrili Svätému Otcovi veľkú solidárnosť:

„Pred nemocnicu sem prišlo veľmi veľa ľudí a hneď ako sa dozvedeli tú správu sa pýtali ako sa má Svätý Otec. Sú stále tu pred nemocnicou a čakajú. Po prvýkrát sa teda pre obavy o zdravie narušila diskretnosť, ktorá sprevádza Svätého Otca počas jeho pobytov vo Valle d’Aosta. Dá sa povedať, že to bolo veľmi dojímavé a veľmi spontánne.“

Svätý Otec dostal prania k skorému uzdraveniu od predsedu oblasti Valle d’Aosta až po primátora Ríma. Najviac zasiahnutý správou bol zrejme biskup Aosty, ktorý pred niekoľkými dňami veľmi srdečne privítal Svätého Otca v Les Combes. -sg-

Hovorca Svätej stolice: Svätému Otcovi sa darí veľmi dobre

Taliansko (20. júla, RV) – V pondelok strávil Svätý Otec veľmi pokojný deň, počasie je naozaj krásne a okrem toho, Benediktovi XVI. sa včera vracajúc sa helikoptérou z Romano Canavese, naskytl nádherný výhľad na Alpy vo Valle d’Aosta. Prirodzene, po takomto rušnom dni aký bol včera, nasleduje deň oddychu.“

Svätý Otec sa v nedeľu napoludnie pomodlil spolu s veriacimi mariánsku modlitbu Anjel Pána na Námestí

Ruggia pred farským kostolom v piemontskom mestečku Romano Canavese. Podľa hovorcu prebiehal včerajší deň veľmi dobre a Svätý Otec bol veľmi potešený.

Ako páter Lombardi dodal, v piatok bude Svätý Otec sláviť večery v katedrále v Aoste s kňazmi z diecézy a rovnako aj so zástupcami z rôznych farností, na ktorých sa zúčastní približne 400 ľudí.

V týchto dňoch si pravidelne telefonuje so svojim bratom, ktorý by mal už o niekoľko dní navštíviť Castel Gandolfo, kde so Svätým Otcom - tak ako v predchádzajúcich rokoch - pobudne štyri týždne.

Páter Lombardi ďalej dodal, že Svätý Otec sa učí žiť so zasadovaným zápästím, no je vybavený diktafónom, aby mohol zaznamenávať svoje myšlienky, keďže písanie je pre neho teraz pomerne zložité. -mf-

Kardinál Tarcisio Bertone navštívil Svätého Otca vo Valle d’Aosta

Taliansko (22. júla, RV) – V stredu navštívil Svätého Otca vo Valle d’Aosta vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. Kardinál Bertone priletel do miesta pobytu Benedikta XVI. helikoptérou z Romano Canavese dopoludnia o 10.30 hod. Nasledoval príjemný rozhovor so Svätým Otcom a spoločný obed. V popoludňajších hodinách sa kardinál Bertone odoberie späť do Romano Canavese odkiaľ sa zajtra ráno vráti do Ríma, kde sa 28. júla zúčastní na konferencii o novej encyklike Svätého Otca „*Caritas in Veritate*“, na ktorú bol pozvaný predsedom talianskeho senátu Renatom Schifanim. -mf-

Svätý Otec sa aj počas dovolenky venuje svojim povinnostiam

Taliansko (23. júla, RV) - V štvrtok večer počas prechádzky v dedinke Les Combes stretol Benedikt XVI. päť detí v spoločnosti troch žien. Svätému Otcovi počas krátkeho rozhovoru jedno z detí prezradilo, že v rodnej dedinke Rhemes pomáhalo v zime s budovaním 6-metrovej unikátnej sochy pápeža vytvorenej zo snehu.

Benedikt XVI. plánuje počas dňa študovať dokumenty, ktoré mu včera priniesol vatikánsky štátny sekretár Tarcisio Bertone. Kardinál Bertone tiež Svätému Otcovi odovzdal viaceré prajné listy, medzi ktorými boli vŕcne prania aj od významných politických predstaviteľom - španielskeho kráľovského páru, nemeckej kancelárky Angely Merkelovej a bývalého talianskeho prezidenta Carla Azeglia Ciampina. -nk-

Homília Svätého Otca počas Slávnosti vešpier

Taliansko (25. júla, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa v piatok večer prihovril veriacim v homílii počas Slávnosti vešpier v katedrále v Aoste – hlavnom meste severozápadnej talianskej oblasti Valle d'Aosta.

Zameral sa v nej na modlitbu, v ktorej je úryvok z Listu Rimanom, ktorý odznel a ktorý je takto interpretovaný a premenený do modlitby. Skladá sa z dvoch častí – úvodu a samotnej modlitby – tú tvoria dve otázky. Svätý Otec spomenul, že v úvode sa hovorí o konkrétnom “ty”, ku ktorému sa prihovárime a to preto, aby sme mohli väčšou silou klopať na Božie srdce a pokračoval:

„Bože: máme priniesť znovu na tento náš svet Božie kráľovstvo, aby ho spoznali a aby tu bolo prítomné. Ale Bože, ako ho máme spoznať? Pri návštevách Ad Limina hovorím vždy s biskupmi, najmä africkými, ale aj ázijskými či biskupmi Latinskej Ameriky kde sú ešte stále prítomné tradičné náboženstvá práve o týchto náboženstvách. Je v nich veľa detailov, dosť odlišných – prirodzene -, ale je tam aj veľa spoločných vecí. Všetci vedia, že Boh je len jeden, že Boh má aj ako slovo jednotné číslo, lebo bohovia nie sú Boh, vedia teda, že je tu Boh, ten Boh. Ale zároveň sa zdá, že tento Boh tu nie je, že je vzdialený, nezdá sa, že vstupuje do nášho každodenného života, ukrýva sa, nepoznáme jeho tvár. A tak sa náboženstvo z veľkej časti zameriava na veci, na sily, ktoré sú akoby bližšie, na duchov a pod. Keďže samotný Boh je príliš vzdialený, spája sa teda s týmito “blízkymi” silami. Skutok evanjelizácie spočíva práve v tom, že vzdialený Boh sa približuje, že Boh nie je vzdialený, ale že je blízko, že to “nepoznané – spoznané” sa teraz skutočne dáva spoznať, ukazuje svoju tvár, odhaľuje sa, závoj z tváre mizne a ukazuje skutočne svoju tvár.”

Boh je teda blízky, spoznáваме ho – pokračoval Svätý Otec – a vstupuje do nášho sveta. Nepotrebuje teda viac iné sily, pretože on je skutočnou mocou, on je Všemohúcim. Potom hovoril Benedikt XVI. o svetovom koncepte v tejto súvislosti, o dnešnom ponímaní sily a moci, o veľkých spoločnostiach, ktoré v ekonomike disponujú kapitálom, aby ovplyvnili svet obchodu. Spomenul tiež vojenskú moc, ktorá môže iných ohrozovať a tiež známu Stalinovu otázku “Koľko divízií má pápež?”, ktorá tiež charakterizuje – ako dodal – chápanie sily. Potom zdôraznil, že skutočná sila je v milosrdenstve, v ktorom nám ju ukazuje Boh. Boh trpel a vo svojom Synovi trpí s nami. A toto je úplný vrchol jeho sily, že je schopný trpieť s nami. Takto nám ukazuje božskú moc. Ďalej hovoril Benedikt XVI. o tom, prečo je nevyhnutné utrpenie pre spásu sveta. Boh musí vstúpiť do tohto sveta a odporovať oceánu nespravodlivosti ešte väčším oceánom dobra a lásky – dodal a pokračoval:

„A je to kríž, ktorý je od tej chvíle - proti oceánu zla – nekonečnou riekou a stále väčšou, na všetky nespravodlivosti sveta, riekou dobroty, pravdy a lásky. Tak Boh odpúšťa – tým, že premieňa svet a vstupujúc do nášho sveta, aby tu bola skutočne sila, rieka dobra – väčšia ako všetko zlo, aké len môže jestvovať. Boh nás pozýva, aby sme sa postavili na stranu Boha, aby sme vyšli z oceánu zla, nenávisť, násilia, egoizmu a aby sme sa zjednotili, vstúpili do rieky jeho lásky. Práve toto je obsahom prvej časti modlitby, ktorá nasleduje: “Daj, nech sa tvoja Cirkev ponúka tebe ako živá a svätá obeta”. Táto otázka nasmerovaná Bohu, smeruje aj k nám samotným. Je to naznačené v Liste Rimanom, keď Pavol hovorí: my sami sa musíme stať živou obeťou. My sami, celým našim životom, vrátiť náš svet Bohu a premeniť tak svet. A nech liturgia nie je ničím, čo je mimo sveta, ale nech samotný svet sa stane živou hostiou, liturgiou. Modlime sa k Pánovi, aby nám pomáhal, aby sme boli kňazmi v tomto zmysle – pomocou pri premenení sveta, v uctievaní Boha, začínajúc od seba samých. Nech náš život hovorí o Bohu, nech náš život je skutočnou liturgiou, ohlasovaním Boha, dverami, v ktorých sa Boh vzdialený stane blízky a nech sme skutočne my sami darom pre Boha”. -sg-

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Les Combes (26. júla, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa dnes napoludnie pomodlil spolu s veriacimi v Les Combes mariánsku modlitbu Anjel Pána. Pred ňou sa im prihovril:

„Drahí bratia a sestry,

prajem vám peknú nedeľu! Stretávame sa tu v Les Combes, v príjemnom prostredí, ktoré poskytli pápežovi Saleziáni, kde sa môj pobyt oddychu medzi krásnymi vrchmi Valle d'Aosta pomaly chýli ku koncu. Som vďačný Bohu, že mi doprial veľa radosti z oddychu – aj napriek môjmu malému úrazu, o ktorom viete. Rád by som využil túto príležitosť, aby som s láskou poďakoval tým, ktorí mi prejavili veľkú a diskretnú starostlivosť. Pozdravujem kardinála Poletta a prítomných biskupov, osobitne biskupa Aosty, Mons. Giuseppe Anfossiho. Srdečne pozdravujem pána farára v Les Combes, civilné a vojenské authority, príslušníkov poriadkovej služby a všetkých vás, drahí priatelia, ako aj tých, ktorí sú s nami spojení prostredníctvom rádia a televízie.

Dnes nám liturgia predstavuje začiatok VI. kapitoly Jánovho evanjelia, kde sa píše o zázraku s rozmnožením chlebov – keď Ježiš nasýti tisíce ľudí z piatich chlebov a dvoch rýb, a o ďalšom Pánovom zázraku, ktorý kráča po hladine jazera počas búrky a nakoniec reč, v ktorej seba samého zjavuje ako „chlieb života“. Keď evanjelista

píše o „znamení“ chlebov, zdôrazňuje, že Kristus prv, než ich začal rozdávať, ich požehnal modlitbou vďakyvzdania (porov. v. 11). Sloveso „eucharistein“ tu odkazuje priamo na Poslednú večeru, pričom Ján neuvádza ustanovenie Eucharistie, ale píše o umývaní nôh. Eucharistia tu je akoby anticypovaná vo veľkom znaku chleba života. V tomto Roku kňazstva, ako nepripomenúť, že práve my, kňazi sa môžeme nájsť v tomto Jánovom texte, prostredníctvom apoštolov, ktorí hovoria: Kde môžeme nájsť chlieb pre všetkých týchto ľudí? A keď čítame o tom anonymnom chlapcovi, ktorý má päť chlebov a dve ryby, aj my môžeme spontánne povedať: Čo je to však pre toľkých ľudí? Inými slovami: kto som ja? Ako môžem ja, s mojimi ľudskými ohraničeniami, pomôcť Ježišovi v jeho poslaní? Odpoveď poskytuje sám Pán: vložiť do ich „svätých a ctihodných“ rúk to málo, čím oni sú, kňazi sa stávajú nástrojmi spásy pre mnohých, pre všetkých!

Druhý bod k uvažovaniu nám ponúka dnešná cirkevná spomienka na svätých Joachima a Anny, rodičov Panny Márie a teda Ježišových starých rodičov. Táto príležitosť nám umožňuje zamyslieť sa nad výchovou, ktorá má dôležité miesto v pastoračných aktivitách Cirkvi. Osobitne nás pozýva k modlitbe za všetkých starých rodičov, ktorí v rodinách predstavujú tých, ktorí uchovávajú a zároveň svedčia o základných hodnotách života. Výchovná úloha starých rodičov je vždy veľmi dôležitá a ešte dôležitejšou sa stáva vtedy, keď rodičia, pre rozličné dôvody, nemôžu zabezpečiť trvalú prítomnosť pri svojich deťoch v období ich dozrievania. Zverujem nebeskej ochrane sv. Anny a sv. Joachima všetkých starých rodičov po celom svete, pričom im adresujem osobitné požehnanie. Kiež nás Panna Mária učí – ako na to poukazuje pekná ikonografia – čítať Sväté Písmo na kolenách matky Anny, a pomáha nám živiť našu vieru a nádej zo zdrojov Božieho slova.“ -ls-

Svätý Otec pozdravil členov polície, civilnej ochrany a hasičského zboru

Taliansko (29. júla, RV) – Svätý Otec na konci svojej letnej dovolenky v Les Combes pozdravil čle-

nov polície, civilnej ochrany, či hasičského zboru, ktorí počas jeho pobytu dbali o jeho bezpečie:

„Drahí priatelia, na konci týchto dvoch týždňov dovolenky, môžem len všetkým z celého srdca povedať „ďakujem“ za vaše služby. Boli ste ako anjeli: anjeli sú neviditeľní, ale zároveň pôsobiaci. Tak ste konali aj vy. Boli ste pre mňa neviditeľní, ale vždy pôsobiaci. Musím povedať, že som zažil „nebeský“ pokoj. Nemohlo prísť nijaké zlo, naopak, prišli ku mne mnohé pekné veci, materiálne i nemateriálne: prišli mnohé koláče, syry, vína, atď. Bol som obklopený neuveriteľným tichom: prítomný bol iba spev vtákov a hudba Stvoriteľa. Vďaka za toto všetko, prajem vám „nádhernú dovolenku“ po tomto vašom úsilí. Žiaľ, môj strážny anjel nezabránil môjmu úrazu, nasledujúc iste „vyššie nariadenia“... Možno ma chcel Pán naučiť väčšej trpezlivosti a pokore, dávajúc mi tak viac času na modlitbu a meditáciu. V každom prípade, veľká vďaka za vaše úsilie, buďte si istí, že moja modlitba vás bude sprevádzať, vy a vaši drahí zostávate v mojich modlitbách.“ -mf-

Svätý Otec v Castel Gandolfe

Taliansko (30. júla, RV) – Svätý Otec v stredu ukončil letnú dovolenku v Les Combes. Nasledujúce týždne bude tráviť v pápežskom letnom sídle v Castel Gandolfe, kam prišiel včera v podvečer. Benedikt XVI. sa bezprostredne po príchode prihovril veriacim týmito slovami:

„Dobrý večer vám všetkým!

Práve som sa vrátil z hôr. Napriek môjmu menšiemu zraneniu som prežil krásne dni, ale teraz som šťastný že som v Castel Gandolfe s vami, v tomto peknom malom meste, a dúfam, že s vami pobudnem niekoľko týždňov.“

Potom Svätý Otec zaželel všetkým krásny čas a následne udelil veriacim svoje požehnanie.

Benedikt XVI. sa bude počas svojho pobytu v pápežskom letnom sídle, ktoré sa nachádza asi 30 km od Ríma, stretávať s pútnikmi dvakrát týždenne a to v nedeľu napoludnie pri modlitbe Anjel Pána a v stredu počas generálnych audiencií, ktoré budú na nádvorí apoštolského paláca. Benedikt XVI. pobudne v Castel Gandolfe až do začiatku októbra a počas tohto obdobia ho opustí len dvakrát, a to v septembri, keď sa vyberie na pastoračnú návštevu talianskeho mesta Viterbo a potom na apoštolskú cestu do Českej republiky.

Ako uviedol pre L'Osservatore Romano riaditeľ Pápežského letného sídla Saverio Petrillo, ďalšie činnosti Svätého Otca počas jeho pobytu v Castel Gandolfe budú rozdelené medzi odpočinok, modlitby, oddych a prechádzky ako aj čas, keď sa Benedikt XVI. bude venovať práci, oficiálnym stretnutiam a audienciám. So Svätým Otcom bude v letnom sídle jeho brat Mons. Georg. -mf-

Svätý Otec prijal za uplynulý polrok osem delegácií biskupov v rámci Ad Limina apostolorum

Vatikán (17. júla, RV) – Svätá stolica aj dnes zverejnila štatistiku, v ktorej bilancuje úradné návštevy biskupov Ad Limina apostolorum vo Vatikáne. Svätý Otec prijal počas uplynulého polroka biskupov ôsmich krajín: Iránu, Iraku, Ruska, Turecka, Nigérie, Argentíny, Peru a Venezuely. Počas svojho celkového pontifikátu tak prijal až 84 delegácií biskupov.

Návštevy Ad Limina tvoria jednu z najdôležitejších aktivít Svätého Otca počas roka. V prvej časti roku 2009 sa Svätý Otec stretol s tromi delegáciami biskupov z Latinskej Ameriky, jednou z Afriky, tromi z Ázie a jednou z Ruska.

Pápež Benedikt XVI. v rozhovore v auguste 2006 hovoril o dôležitosti týchto návštev keď povedal: „Osobne hovorím s každým jedným biskupom... Vzťah napätia a rovnováhy tu je a aj tam musí byť. Mnohostrannosť a jednota musia stále nanovo nachádzať vzájomný vzťah a tento vzťah v meniacich sa situáciách sveta, musí byť nanovo stabilizovaný. Dnes sme svedkami novej polyfónie kultúr, v ktorých nie je Európa jedinou rozhodujúcou, ale kresťanské spoločenstvá rozličných kontinentov získavajú svoju vážnosť, vlastnú tvár. Musíme sa stále nanovo učiť chápať túto súčinnosť. A k tomu jestvuje mnoho rozličných nástrojov. Návštevy biskupov, ktoré tu stále boli sú dnes oveľa viac vyzdvihnuté, aby mali biskupi možnosť hovoriť skutočne so všetkými inštanciami Svätej stolice a aj so mnou.“

Ako sa ďalej uvádza v správe, v roku 2008 prijal Svätý otec biskupov 28 národných a miestnych biskupských konferencií.

-mf, sg-

List Benedikta XVI. k 400. výročiu arcidiecézy v Peru

Peru (20. júla, RV/Fides) – Svätý Otec zaslal špeciálne posolstvo katolíckej diecéze Ayacucho v Peru, ktorá oslavuje 400. výročie svojho založenia. Oslavy sa začali eucharistickou slávnosťou v katedrále v Huamanga v hlavnom meste Lima, kde predniesli posolstvo Benedikta XVI. List adresovaný arcibiskupovi Limy kardinálovi Juanovi Luisovi Ciprianovi Thornemu obsahoval ďakovné slová pápeža za misionársku prácu v Peru. „Rozširovanie duchovných semien rýchlo vyrástlo do silného a rozmáhajúceho sa ovocia,“ píše Svätý Otec. Spomína tiež, že slávnosť je príležitosťou ako „podporiť skutočné náboženstvo

v diecéze Ayacucho do vrúcnejšej, pevnej viery a odhodlanosti k nasledovaniu príkladu pradávnych predkov tejto krajiny.“ Benedikta XVI. na záver vyjadril presvedčenie, že „Božia vinica, posilnená časom, požehnaná hojným ovocím, sa počas týchto dní spája do radosti, pokoja a prosperity.“

Arcidiecézu Ayacucho založil pápež Pavol V. 20. júla v roku 1609 a dnes má takmer pol milióna veriacich. Jej súčasným arcibiskupom je Luis Abilio Sebastiani Aguirre, ktorý zastrelil oslavy heslom: „Veľkolepá jubilejná misia 2009.“

-nk-

Svätý Otec dnes pozdravil účastníkov cyklistickej súťaže Tour de France

Taliansko (21. júla, RV) – Talianskou oblasťou Valle d'Aosta, kde Svätý Otec trávi svoju letnú dovolenku, dnes prechádzajú účastníci už v poradí 96. ročníka cyklistickej súťaže Tour de France. Pri tejto príležitosti adresoval Benedikt XVI. športovcom a organizátorom pretekov srdečné pozdravy a zaželel im všetko dobré.

Svätý Otec zároveň vyjadril myšlienku, aby sa v tomto čase všetci športovci zapájali do rôznych aktivít a súťaží, a vyslovil želanie, aby táto angažovanosť v oblasti športu prispievala k integrálnemu rastu osobnosti, nikdy sa neodlúčila od dodržiavania morálnych hodnôt a rovnako venovala pozornosť aj výchovným hodnotám.

-mf-

Program Benedikta XVI. počas pastoračnej návštevy talianskych miest Viterbo a Bagnoregio

Vatikán (30. júla, RV) – Prijatie na Námestí sv. Vavrinca, Eucharistická slávnosť a príhovor v homílii, či modlitba Anjel Pána s veriacimi – takýto program bude mať Benedikt XVI. počas pastoračnej návštevy talianskeho mesta Viterbo 6. septembra.

V programe je tiež popoludní o 16.30 hod. návšteva Svätej „Madonna della Quercia“ a návšteva Katedrály „San Nicola“ v meste Bagnoregio spojená s uctením si ostatkov sv. Bonaventúru.

Následne sa Svätý Otec stretne s obyvateľmi a príhovorí sa im. Do Castel Gandolfo sa vráti o 19.30.

-sg-

Giovanni Rocchi o neopodstatnenej panike z prasacej chrípky

Vatikán (21. júla, RV/Zenit) – Riaditeľ Vatikánskeho zdravotného strediska Giovanni Rocchi upozorňuje na neopodstatnenú paniku, ktorú médiá vytvárajú v súvislosti s vyhlásenou celosvetovou pandémiou prasacej chrípky, keď sa pre médiá vyjadril o dôsledkoch a dosahu nebezpečenstva nového typu chrípky pre svet. Poznamenal, že počet obetí prasacej chrípky je relatívne nízky, pričom väčšina z nakazených má pri včasnej diagnóze nádej na vyliečenie. Počas rozhovoru tiež vyzval ľudí k trpezlivosti, pretože vakcína nebude dostupná dovtedy, kým nepotvrdia jej účinnosť a bezpečnosť. „Je neopodstatnené predbiehať výskum lieku, ktorý v podstate neexistuje,“ uviedol Rocchi a dodal, že „pripravovaná vakcína musí prejsť testovacím procesom ešte predtým, ako ju sprístupnia verejnosti“.

-nk-

Svätá stolica predstavila tému 43. svetového dňa pokoja

Vatikán (29. júla, RV) – „Ak chceš pestovať pokoj, zachovávať stvorené“ – taká je téma, ktorú zvolil Benedikt XVI. na 43. svetový deň pokoja, ktorý si pripomenieme 1. januára 2010. Tematicky ňou chce Svätý Otec upozorniť na úzke puto a vzájomne prepojenie medzi ochranou životného prostredia a pokojom, čo môže prispieť k diskusiám o mnohých problémoch, ktoré ovplyvňujú životné prostredie, akými sú využívanie prírodných zdrojov, klimatické zmeny, aplikovanie a využívanie biotechnológie, či demografický rast. Ak ľudská rodina nebude vedieť čeliť týmto novým výzvam s obnoveným zmyslom pre spravodlivosť a sociálnu rovnosť ako aj medzinárodnú solidárnosť, preberie na seba riziko, že zaseje násilie medzi národmi a medzi súčasnými aj budúcimi generáciami.

Ako ďalej uvádza Svätá stolica keď pripomína odporúčania Benedikta XVI. z encykliky „Caritas in veritate“, pápežovo posolstvo naliehavo zdôrazňuje, že ochrana životného prostredia má byť výzvou pre celé ľudstvo: ide tu o spoločnú a univerzálnu povinnosť rešpektovať spoločné dobro určené všetkým, zabrániac, aby bolo možné beztretné využívať ľudské bytosti podľa vlastnej vôle. Ako sa ďalej uvádza, je to zodpovednosť, ktorá musí dozrieť na globálnej báze prítomnej ekologickej krízy a následnej požiadavke aj jej globálne čeliť, nakoľko všetci ľudia závisia jeden od druhého v univerzálnom usporiadaní stanovenom Stvoriteľom. Ak je tu úmysel pestovať dobro pokoja, potom si to vyžaduje vyzdvihnúť obnovené povedomie vzájomnej

závislosti, ktoré spája medzi sebou všetkých ľudí zeme. Takéto úsilie sa potom bude snažiť zničiť rozličné príčiny ekologických katastrof a bude sa snažiť dať odpoveď, keď takéto katastrofy zasiahnu národy a oblasti. Ekologická otázka sa musí interpretovať predovšetkým ako veľká motivácia k pestovaniu pokoja – uvádza Svätá stolica. -sg, mf-

Mons. Migliore: Chrániť občanov je zodpovednosťou každého štátu

Vatikán (25. júla, RV) - Medzinárodné spoločenstvo má zodpovednosť, a to prostredníctvom OSN, chrániť ľudí práve v tých štátoch, v ktorých sú vážne a systematicky porušované ľudské práva – to je téma uplynulého dvojdného zasadnutia OSN. Viac o tomto stretnutí prezradil v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas Mons. Celestino Migliore, stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN, ktorý sa zamyslel nad témou svetovej bezpečnosti:

„Pojem svetovej bezpečnosti sa presunul od tradičných geopolitických a strategických obáv k novým obavám, ktorých objektom je jednotlivec a spoločnosť. Tak vychádzajú na povrch koncepty ľudskej bezpečnosti, humanitárneho zásahu a zodpovednosti za ochranu, ktoré spája spoločný menovateľ: je ním ochrana, ktorej je pripisovaná iná hodnota - ľudsky aj právne. Zodpovednosť, o ktorej hovoril Svätý Otec vo svojich príhovoroch na pôde OSN je vo svojej podstate taká, ktorá tvorí vzťah medzi zvrchovanosťou a zodpovednosťou: zodpovednosť chrániť – ako povedal Benedikt XVI. – je morálnym základom práva pre vládu pri výkone autority. Zvrchovanosť, na ktorú sa pozeráme optikou ochrany – dodal pápež – lepšie vyjadruje dvojnásobnú zodpovednosť, ktorú má každý štát: vonkajšia zodpovednosť, ktorá rešpektuje zvrchovanosť iných štátov a potom vnútorná, ktorá garantuje dôstojnosť a práva všetkých jednotlivcov vo vnútri v štáte.“

-mf, sg-

Nový apoštolský nuncius v Luxembursku

Vatikán (25. júla, RV) – Ako informovala Svätá stolica, Benedikt XVI. vymenoval apoštolského nuncia v Luxembursku. Stal sa ním Mons. Giacinto Berloco, titulárny arcibiskup Fidene a apoštolský nuncius v Belgicku.

Mons. Berloco sa narodil 31. augusta 1941 v Altamure v provincii Bari. Kňazskú vysviacku prijal ako 25 - ročný, biskupom sa stal o 24 rokov neskôr. Ako apoštolský nuncius pôsobil vo Venezuele, Salvádore, Kostarike, Zimbabwe a ako apoštolský delegát aj v Mozambiku. -mf-

Práce vo Vatikánskej knižnici budú ukončené v roku 2010

Vatikán (27. júla, RV) – Už sú to dva roky, čo sú vo Vatikánskej knižnici reštauračné práce. Jej znovu otvorenie je naplánované na rok 2010. O doterajších prácach hovoril pre Vatikánsky rozhlas prefekt knižnice Mons. Cesare Pasini:

„Prešli dva roky, teda môžeme povedať, že dve tretiny z času, počas ktorého je knižnica zatvorená. Niektoré veci sú už dokončené. Premiestnili sme fotografické centrum ako aj reštauračné centrum a to kvôli prácam – fotografické je už na svojom mieste a je skutočne krásne, plné svetla. Asi o dva mesiace sa aj reštauračné centrum vráti na svoje pôvodné miesto. Ďalšie práce, čo by som rád zdôraznil sa týkajú nášho najväčšieho a najdôležitejšieho pokladu – a to sú rukopisy, ktoré sú premiestnené z knižnice a momentálne dočasne uložené v Tajnom vatikánskom archíve. Aj tie sa pomaly vracajú na svoje miesto.“

-sg-

Vatikánsky štátny sekretár predstavil encykliku Caritas in veritate senátu Talianskej republiky

Taliansko (28. júla, RV) – Vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone sa v utorok stretol s predsedom senátu Talianskej republiky Renatom Schifanim, aby mu predstavil nedávno vydanú encykliku Benedikta XVI. Caritas in veritate. Stretnutie bolo v kláštore „Santa Maria sopra Minerva“ v Ríme.

Svoj príhovor rozdelil vatikánsky sekretár do niekoľkých častí. V úvode sa zamyslel nad mottom encykliky – „Láska a Pravda“ a položil si otázku o akej pravde a akej láske sa tu hovorí. Ako povedal, Svätý Otec nám ukazuje, že toto sú základy, ktoré majú hlboké korene v samotnej osobe človeka.

Encyklika – ako pokračoval kardinál Bertone – ukazuje, že napríklad podnikanie je možné aj prostredníctvom uskutočňovania a aplikovania sociálnych prostriedkov a cieľov.

V druhej časti s názvom „Od bratstva - spoločné dobro“ sa kardinál Bertone zamyslel nad jednou z tém encykliky, ktorá vyvolala vo verejnosti veľký ohlas a to princíp „bratstva“ a „darovania“ v ekonomickej činnosti. „Rozvoj, ak chce byť skutočne ľudským“ – hovorí Benedikt XVI. – „musí vytvárať priestor princípu „darovania“. Potrebné sú tu ekonomické solidárne formy, významné je tu chápanie spolupráce ľudskej rodiny, kde sa uvádza, že rozvoj národov závisí najmä od chápania „jednej spoločnej rodiny.“

V tretej časti hovorí kardinál Bertone o princípe darovania v ekonómii. Spomína slová Svätého Otca o tom,

že trh a politika si vyžadujú „ľudí otvorených k obojstrannému darovaniu“.

Vo štvrtej časti sa kardinál Bertone zameril na finančnú krízu, ktorá ešte stále pretrváva. V tomto smere načrtnol podľa encykliky aj tri faktory, ktoré ju spôsobili – prvý sa týka radikálnej zmeny vo vzťahu medzi financiami a produkciou, druhý sa týka mravného základu ako konečného kritéria ospravedlnenia ekonomiky a tretím faktorom je taká kultúrna forma, ktorá sa počas posledných desaťročí dostala na okraj na jednej strane procesom globalizácie a na druhej strane nástupom tretej priemyselnej revolúcie. -sg-

Kardinál Ricard: Zlúčenie CCEE a CEC neprichádza do úvahy

Francúzsko (22. júla, RV/SIR) - Arcibiskup francúzskeho mesta Bordeaux kardinál Jean Pierre Ricard dnes v rozhovore pre katolícky denník La Croix povedal, že súhlasí so spolupracou medzi Konferenciou európskych cirkví (CEC) a Radou európskych biskupských konferencií (CCEE) katolíckych biskupov. Rázne však odmietol zlúčenie týchto inštitúcií zastrešujúcich rozdielne cirkvi a to najmä kvôli ich rozdielnym názorom na zásadné teologické a morálne otázky. Kardinál Ricard tak reagoval na návrh patriarcha Bartolomeja I., ktorý myšlienku zlúčenia predniesol pred pár dňami počas ekumenického zasadnutia vo francúzskom Lyone. -nk-

Zjednotenie troch generačných vetiev v španielskej Katolíckej akcii

Španielsko (30. júla, RV/SIR) – Katolícka akcia v Španielsku organizuje 4-dňové stretnutie 600 účastníkov, na ktorom definitívne schválila zlúčenie troch generačných vetiev organizácie. V španielskej Valencii tak biskupi definitívne vyriešia niekoľkoročné rozdelenie troch generácií v rámci tejto cirkevnej organizácie. Konferencia biskupov Španielska tiež prijme stanovy, ktoré budú dopĺňať vnútorné pastoračné a vzdelávacie smernice organizácie na najbližšie roky. Podľa poradcu Katolíckej akcie Joséu Manuela Marhuenda obnovené pravidlá utužia vzťahy medzi diecézami a farnosťami, aby tak „vytvorili nepretržitý proces vzdelávania a výcviku.“

Zlúčenie vetiev Katolíckej akcie Španielska biskupi schválili už v roku 2007, keď v španielskom meste Huesce odhlasovali vytvorenie jednotnej organizácie s dvomi perspektívami – všeobecnou s evanjelizačnou úlohou vo farnostiach a špeciálnou pre životné prostredie a sociálne otázky. -nk-

Účastníci stretnutia Konferencie európskych cirkví si pripomenuli 50. výročie jej založenia

Francúzsko (20. júla, RV/SIR) – Včera poobede si účastníci stretnutia Konferencie európskych cirkví pripomenuli 50. výročie ekumenického spolužitia a dialógu. Vo francúzskom Lyone sa tak hovorilo o období budovania ekumenických vzťahov, oslavy tiež sprevádzali spevy, hudba, hry a výstava čiernobielych fotografií. Zúčastnení cirkevní lídri vyjadrili názor, že 50-ročnú históriu ekumenizmu narúšali udalosti ako druhá svetová vojna, „studené obdobie“ medzi Spojenými štátmi a Ruskom, postavenie berlínskeho múru, teroristické útoky 11. septembra a napokon vojna v Iraku. Predseda Konferencie európskych cirkví Jean-Arnold de Clermont povedal, že v súčasnosti už cirkvi dokážu kriticky zhodnotiť svoje chyby a slabé miesta: „Je čas, aby sme sa kajali, ale tiež mali nádej, pretože s Božou milosťou môžeme začať odznova.“

Dodajme, že na práve prebiehajúcim 13. výročnom zasadnutí Konferencie európskych cirkví sa zišlo približne 750 pravoslávnych, protestantských, starokatolíckych a anglikánskych predstaviteľov. Diskusii sa zúčastnili aj katolícki lídri, ktorí síce nepatria do Konferencie európskych cirkví, ale na stretnutie boli prizvaní. -nk-

Ruský zákon o výučbe náboženstva prináša ústupky aj Katolíckej cirkvi

Rusko (24. júla, RV/CNS) – Katolícka cirkev v Rusku víta nový školský zákon, ktorý zavádza náboženstvo do výučby na verejných stredných školách. Po desaťročných debatách o náboženskej reforme školstva tak ruská administratíva konečne schválila dlho očakávaný povoloovací dokument pre približne 12 tisíc škôl. Schválený protokol prináša pre rodičov stredoškôľakov možnosť voľby medzi štúdiom náboženstva alebo etickej výchovy. Školy, ktorých stredoškolskí žiaci sú vo väčšine pravoslávny kresťanmi, moslimami, židmi či budhistami, budú môcť uskutočňovať svoju náboženskú výučbu. Hoci sa nový zákon priamo netýka katolíckeho náboženstva, arcibiskup arcidiecézy v Moskve Paolo Pezzi sa k zmenám vyjadril pochvalne a podotkol, že dokument prekonal protináboženské nálady v postkomunistickej sovietskej krajine. „Podľa môjho názoru je to znak, že je v dnešnej dobe silná túžba odhaliť podstatu života,

ktorej súčasťou je náboženstvo,“ povedal arcibiskup a dodal: „Chápeme, že krajina má väčšinovú pravoslávnu komunitu, preto sú ústupky namierené prevažne na pravoslávnych kresťanov.“ Arcibiskup Pezzi napriek tomu zdôraznil, že nový zákon zahŕňa aj potreby menšinovej Katolíckej cirkvi a odkazuje na katolicizmus s rešpektom. Katolícki predstavitelia tak vďaka zákonu plánujú do budúcnosti žiadať výučbu katolíckeho náboženstva na školách, kde bude dostatočný záujem. -nk-

Nová on-line Biblia chce zatriťvaníť evanjelium

Taliansko (29. júla, RV/SIR) – Zatriťvaníť evanjelia - to je zámer Katolíckej cirkvi, ktorá sprístupnila novú verziu on-line Biblie zostavenú Talianskou biskupskou konferenciou. Sekretár Talianskej biskupskej konferencie Mariano Crociata sa k novinke vyjadril slovami: „Naše sociálne a kultúrne smerovanie je vzájomne poprepájané. Jazyky a komunikačné prostriedky sa prelínajú rýchlo a dynamicky,“ a pokračoval v objasňovaní zámeru modernizácie Cirkvi: „Talianska Cirkev si uvedomuje, že internet je sociálna sieť, v ktorej sú vyvíjajúce technické výdobytky nie len technickými záležitosťami, ale predovšetkým odvárajú nové možnosti pre ľudstvo.“ -nk-

Výtržníci inšpirovaní „tragickým týždňom“ pomaľovali barcelonské kostoly

Španielsko (29. júla, RV/SIR) – Španielski biskupi rozhorčene reagovali na neznámych výtržníkov, ktorí grafitmi pomaľovali múry približne 20 katolíckych kostolov diecézy Barcelona. Miestna Katolícka cirkev predpokladá, že výtržnosti sú inšpirované nepokojmi takzvaného „tragického týždňa“, ktoré sa udiali 26. júla 1909. Vtedy sa obyvatelia Barcelony vzbúrili proti zásahu španielskej armády v severoafrickom Maroku, kde počas niekoľkých rokov vojen zomreli tisíceky španielskych mužov. Preto pred storočím na protest Barcelončania zaútočili na katolícke kostoly a niekoľko z nich vypálili. Arcibiskupstvo Barcelony odsúdilo najnovšie útoky a vyhlásilo, že právo na slobodné bohoslužby je zaručené ústavou „pretože tvorí podstatu skutočnej demokratickej spoločnosti.“ -nk-

Americkí biskupi zaslali list ministerke zahraničných vecí Hillary Clintonovej

USA (18. júla, RV) – Konferencia biskupov Spojených štátov amerických zaslala tamjšej ministerke zahraničných vecí Hillary Clintonovej list, v ktorom ju biskupi žiadajú, aby aj naďalej pokračovala v pomoci ľuďom v Hondurase s cieľom pokojne vyriešiť politickú krízu v ich krajine.

V liste podpísanom biskupom v Albane Howardom J. Hubbardom, predsedom Komisie pre spravodlivosť a pokoj, ktorý bol ministerke zaslaný 16. júla, sa biskupi odvolávajú aj na vyhlásenie Svätého Otca a samotných honduraských biskupov. Biskup Hubbard v liste vyzýva ministerku na „dialóg a zmierenie medzi ľuďmi v Hondurase“ a rovnako aj na medzinárodnú podporu s cieľom „dosiahnuť spravodlivé a mierové riešenie“.

V liste sa ďalej uvádza: „Náš Svätý Otec, pápež Benedikt XVI. vyjadril znepokojenie nad nedávnymi udalosťami v Hondurase a vyzval na trepezlivý dialóg a vzájomné porozumenie a zmierenie, ktoré by vytvorilo podmienky pre „zabezpečenie mierového spolunažívania a skutočný demokratický život“ v tejto krajine.“

-mf-

Taiwanským zneužitým ženám a maloletým matkám pomáhajú „rehoľní anjeli strážni“

Taiwan (21. júla, RV/Fides) – Alarmujúci stav taiwanských maloletých matiek a zneužívaných žien, najmä v súvislosti s prostitúciou, potvrdili nedávne štatistiky uskutočnené za rok 2008. Výskum uvádza, že na Taiwane sa minulý rok slobodným matkám narodilo až 8200 detí, čo predstavujú 4 percentá zo všetkých pôrodov. Počet matiek pod 20 rokov je 3800, čiže 2 percentá tohtoročných rodičiek. V neľahkej situácii im preto takmer dve storočia pomáha rád Kongregácie sestier dobrého pastiera. Podľa slov rehoľníčok „čísla predstavujú konkrétne dievčatá, ktoré zúfalo volajú pomoc a Katolícka cirkev nemôže zostať ľahostajná, ale musí byť anjelom strážnym...“ Rehoľné sestry sa aj týmito výzvami snažia dostať problém mladých matiek do povedomia verejnosti, aby si tak spoločnosť uvedomila ťažkú situáciu žien najmä v čase krízy.

Kongregácia sestier dobrého pastiera pôsobí v štyroch špecializovaných centrách, kde rehoľníčky pomáhajú opusteným, znásilneným alebo inak zneužitým ženám. Zriadili tiež telefónne linky,

prostredníctvom ktorých zabezpečujú psychologické poradenstvo. Okrem morálnej podpory poskytujú aj lekársku starostlivosť a to najmä gynekologickú.

Kongregáciu sestier dobrého pastiera založila Mary Euphrasia Pelletier vo francúzskom meste Angers v roku 1835. O dva roky neskôr rád prišiel do Taiwanu na pozvanie arcibiskupstva hlavného mesta Tchaj-pej, kde vytvorili sociálne centrum riešiace široko rozšírený fenomén prostitúcie. Starostlivosť o sexuálne zneužívané ženy je dodnes hlavnou agendou rádu.

-nk-

Mexickí biskupi: Dost' bolo úmrtí, vrážd, nenávisti a strachu!

Mexiko (22. júla, RV) – Komisia pre pastoračnú starostlivosť Konferencie biskupov Mexika zverejnila nótu, ktorej obsahom je naliehavá výzva na zastavenie násillia v krajine. „Dost' bolo úmrtí, vrážd, nenávisti a strachu!“ – píšú biskupi a zdôrazňujú akú bolesť a žiaľ vyvoláva súčasná situácia u všetkých obyvateľov „žijúcich v tejto krvavej krajine, kde vzrastá násillie“. Ako ďalej uvádzajú, v krajine zároveň rastie aj nedôvera a mnoho Mexičanov sa stáva obeťou hrozieb, vydierania, únosov a vrážd. Biskupská konferencia žiada všetkých, aby sa zjednotili a prekonali politické a náboženské rozdiely a zabránili tak akýmkoľvek prípadom násillnosti.

Mexickí biskupi už na vážny stav v krajine upozorňovali prostredníctvom niekoľkých dokumentov. Pozornosť tejto problematike venoval aj Svätý Otec, ktorý na osobnej audiencii 10. júla tohto roku prijal poverovacie listiny od nového veľvyslanca Mexika pri Svätej stolici Hectora Federica Ling Altamirana. Svätý Otec sa mu vtedy prihovoril aj takto:

„Podniklo sa už mnoho krokov podnietených prosbami vášho národa, ktoré sa zameriavajú na podporu spravodlivejšieho sociálneho poriadku a solidarity a na prekonanie rozporov, ktoré aj naďalej zovierajú krajinu. V tomto zmysle je potrebné zdôrazniť pozornosť a odhodlanie, s akými orgány vašej krajiny čelia záležitostiam tak závažným akými sú násillnosti, drogy, nerovnosť a chudoba, ktoré sú živnou pôdou pre kriminalitu.“

Svätý Otec následne dodal, že pri riešení týchto problémov sa mexická spoločnosť bude môcť vždy spoľahnúť na spoluprácu a solidárnosť Katolíckej cirkvi. Je však potrebná morálna obnova, výchova vo svedomí, ako aj budovanie skutočnej kultúry života. Zdôraznil, že človek si zaslúži rešpekt a solidárnosť a to od počatia až po prirodzenú smrť. -mf-

Deň mieru a harmónie v Uríse

Urísa (27. júla, RV) – Napriek utrpeniu páchanom na kresťanskej spoločnosti a pokračujúcim provokáciám by mohol byť 23. august sviatkom nielen pre Urísu, ale aj pre celú Indiu. Rok po krvavej vlne násilia v súvislosti s usmrtením predstaviteľa radikálnych hinduistov Swami Laxamanandu Saraswatiho, kresťania žiadajú, aby bol 23. august oslavovaný v Uríse ako deň pokoja a harmónie. Návrh postúpili civilným úradom a je výsledkom úsilia ekumenického fóra, ktorému predsedal arcibiskup v Cuttack-Bhubanesware Raphael Cheenath. V tlačovej správe z 24. júla sa uvádza, že „mier a harmónia boli naštrbené hroznými vraždami páchanými na predstaviteľoch Swami, výsledkom ktorých sú výbuchy násilia proti mužom, ženám a deťom v oblasti Kandhamálu a v celej Uríse. Zločinci tak zničili obraz Urísy a Indie v očiach medzinárodného spoločenstva“. V komuniké sa ďalej uvádza, že „diabolský plán zločincov na rozdelenie spoločnosti na základe náboženstva“ by mal byť zničený: „Musíme si odpustiť a zabudnúť na minulosť a vybudovať silnú a integrovanú spoločnosť, ktorú nezničia plány zločincov.“ Fórum nezabudlo spomenúť dramatickú situáciu mnohých utečencov, ktorí ešte žijú v oslobodzovacích táboroch zriadených vládou, najmä v oblasti Kandhamálu. Arcibiskup Cheenath preto nalieha, aby štát prijal potrebné opatrenia, ktoré by vhodným spôsobom pomohli utečencom, ktorí sa boja vrátiť do ich dedín kvôli pokračujúcim hrozbám zo strany hinduistických extrémistov. „Chceme dať všetkým ľuďom dobrej vôle“ - povedal arcibiskup – „pozitívne posolstvo odpustenia a zmierenia, ku spoločnému vybudovaniu pokojnej, spravodlivej a bratskej spoločnosti.“ -mf-

X. plenárne zasadnutie biskupov Ázie

Filipíny (28. júla, RV) – V rámci prípravy na IX. plenárne zasadnutie združenia Ázijských biskupských konferencií, ktoré bude v Manile v dňoch 10. až 16. augusta v Katolíckom centre Pia XII., biskupi a teológovia v rôznych krajinách Ázie neúnavne pracujú na koncepte pracovného dokumentu Instrumentum laboris. Predstavitelia konferencie zdôrazňujú, že bude vo svojej konečnej verzii výsledkom predbežného porovnávania, ktoré prebieha v tých dňoch. Témou zasadnutia Katolíckej cirkvi v Ázii, ktoré sa koná každé štyri roky“ bude „Žiť Eucharistiou v Ázii“ a zúčastní sa na ňom viac ako sto kardinálov a biskupov.

V dokumente Instrumentum laboris sa budú biskupi opierať najmä o dokumenty z učenia Benedikta

XVI. v súvislosti s Eucharistiou. Niektoré údaje boli odvodené zo správy čítanej počas Synody biskupov vo Vatikáne v roku 2008 a rovnako aj z textov dvoch encyklik „Deus Caritas est“ a „Caritas in veritate“. Text Instrumentum Laboris je rozdelený do niekoľkých kapitol nazvaných „Život v spoločenstve“, „Život vo viere“, „Život v nádeji“ a „Život v misii“, ktoré kladú dôraz na rozličné problémy, ktorým Cirkev musí čeliť.

Instrumentum laboris je pracovný dokument so stanovenými otázkami a témami, ktorým sa biskupi budú na zasadnutí venovať a o ktorých sa bude rozhodovať. Pracovný dokument Instrumentum laboris by tak mal uľahčiť priebeh zasadnutia a rovnako aj bezprostrednú prípravu jeho účastníkov. -mf-

Biskupi Kolumbie: nové výzvy v prospech života

Kolumbia (25. júla, RV) – Na nedávnom už v poradí 80. plenárnom zasadnutí biskupi Kolumbie potvrdili ich trvalý záujem o to, aby „krajina nachádzala cestu, ktorá vedie k zmiereniu a mieru“.

Biskupi vysvetľujú, že skúmajú „mnoho skutočností, ktoré sa týkajú Kolumbijčanov s cieľom objasniť všetky negatívne aspekty, ktoré je potrebné prekonať a zároveň nájsť príležitosti na silnejšiu podporu kultúry života“. Biskupi z Kolumbie ďalej citujúc konštitučnú ústavu „Gaudium et spes“ poznamenali, že život stále viac napádajú mnohé hrozby ako napríklad potraty, eutanázia alebo vraždy a rovnako upozornili aj na otroctvo, prostitúciu a zahanbujúce pracovné podmienky mnohých ľudí v krajine.

Biskupi ďalej dodali: „Cítíme, že útoky na život rovnako zvyšujú kriminalitu, ozbrojené konflikty, únosy, nútené úteky, drogovú závislosť, obchod s drogami, zhoršujú životné prostredie a zvyšujú korupciu.“ Biskupi potom zdôraznili význam 11. článku ústavy, ktorý definuje život „ako nedotknuteľné právo“ do tej miery, ktorá vyslovene zakazuje zavedenie právneho trestu smrti. V stanovisku biskupov podpísanom Mons. Rubénom Salazarom Gómezom, arcibiskupom Barranquilly a predsedom biskupov sa ďalej uvádza, že „život, no najmä ľudský život, nemožno úplne pochopiť, ak si ľudia nie sú vedomí skutočnosti jeho pôvodu, vývoja a jeho konca v Bohu, jedinom Pánovi“. Na druhej strane, podobne ako aj v minulosti dodávajú, že z kresťanského hľadiska, nie je možná budúcnosť jedinca a celej spoločnosti bez úcty k evanjeliu života a teda uznania, že vo Vzkriesenom Kristovi máme prekonávať zlo prostredníctvom dobra. -mf-

Príhovor stáleho pozorovateľa Svätej stolice pri OSN

USA (29. júla, RV) - Stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN Mons. Celestino Migliore počas včerajšieho valného zhromaždenia OSN v New Yorku predniesol príhovor, v ktorom sa zameril na pretrvávajúce problémy genocídy, vojny, kriminality, etnických čistiek a zločinov proti ľudskosti.

Mons. Migliore v príhovore pripomenul, že pred štyrmi rokmi vedúci lídri všetkých amerických štátov federácie podpísali spoločný dokument, v ktorom sa zaviazali k riešeniu situácie a ochrane obyvateľstva v USA. Arcibiskup Migliore povedal: „Prvoradou vládnu prioritou je uplatniť právomoci, ktoré by zabezpečili ochranu jednotlivcov a populácie pred zverstvami v budúcnosti.“ Potom zdôraznil, že vládna politika by mala predchádzať porušovaniu ľudských práv. Podľa jeho slov ľudsko - právne zákony a iné medzinárodné normy musia napĺňať zodpovednosť každého štátu voči svojim občanom. Ďalej by sa mali jednotlivé administratívy zamerať na dodržiavanie náboženskej slobody, ochranu rasových a etických menšín a tým vytvárať priaznivú atmosféru v spoločnosti. Na záver dodal, že tieto plány musí nevyhnutne sprevádzať dostatočná finančná podpora, ale tiež spätná kontrola vládnej politiky v naplňaní stanovených priorít a ich financovaní. „Odvtedy, ako pred niekoľkými rokmi medzinárodná organizácia OSN prijala dokument, vyhaslo mnoho životov,“ povedal arcibiskup Migliore a dodal: „Ostáva len dúfať, že naplánované priority budú pre dobro ďalších generácií naplno uskutočnené.“

-nk-

Národný mládežnícky kongres misionárov spojil 10 tisíc mladých

Mexiko (28. júla, RV/Fides) – V uplynulých dňoch sa v Mexiku konal 10. ročník Národného mládežníckeho kongresu misionárov, ktorý spojil približne 10 tisíc mladých ľudí a rehoľníkov zaoberajúcich sa misionárskou činnosťou. Témou 4-dňového seminára, ktorý zorganizovali Pápežské misijné diela v Mexiku a Biskupská komisia pre misie, bola myšlienka: „Mladí s Kristom, misionári pre svet.“ Cieľom kongresu bolo podľa slov biskupov motivovať mladých Mexičanov, aby žili v Kristovi a stali sa tak jeho stúpenkami a misionármi. Vyhlásili tiež, že misionári svojou obetou pre iných prejavujú „hrdinstvo, odvahu a šľachetnosť mladosti.“ Apoštolský nuncius Mexika arcibiskup Christophe Pierre k stretnutiu mladých počas slávnostnej svätej omše povedal:

„Naša katolícka identita má identitu poslania, len ak je niekto skutočne misionárom, je skutočným katolíkom, pretože Cirkev je vo svojej podstate misionárskou.“

-nk-

Antiochijský patriarcha Sýrie: Naše prežitie závisí od kresťanskej jednoty

USA (28. júla, RV) – „Kresťania na celom svete sa musia zjednotiť na obranu mieru a ľudských práv na Blízkom východe“ – to sú slová antiochijského patriarchu Sýrie, Ignáca Youssefa III. Younana, ktoré povedal počas návštevy sýrsko-katolíckeho Kostola Najsvätejšieho Srdca Ježiša Krista v Los Angeles. Patriarcha v rozhovore pre denník „The Tidings“ zdôraznil, že asi 45 percent zo 160 tisíc sýrskych katolíkov žije mimo Blízkeho východu.

Patriarcha prišiel do Spojených štátov z Libanonu v roku 1986 ešte ako misijný kňaz slúžiť sýrsko-katolíckemu spoločenstvu. Založil tri farnosti, vrátane prvej misie Panny Márie Osloboditeľky v New Jersey, Najsvätejšieho Srdca Ježiša Krista v severnom Hollywoode a farnosť Panny ustavičnej pomoci v San Diegu v Kalifornii. V roku 1995 ho Ján Pavol II. vymenoval za prvého biskupa novej diecézy Panny Márie Osloboditeľky pre sýrsko-katolíckych veriacich bývajúcich v USA a Kanade.

Antiochijský patriarcha komentoval nedávne útoky v Bagdade v Iraku a poznamenal, že násilie páchané na kresťanoch sa od roku 2003 zvyšuje. „Naše prežitie“ - uzavrel patriarcha – „závisí od kresťanskej jednoty. Všetci kresťania na Blízkom východe, vrátane katolíkov, pravoslávnych a protestantských veriacich, musia spolupracovať na naplnení poslania svedectva evanjelia a učiť sa vyzývať k tolerancii, láske a mieru spoločne, nie osobitne. Charakteristik, ktoré nás spájajú, je viac ako tých, ktoré nás rozdeľujú.“

-mf-

Katolícka burza kníh v Číne

Čína (28. júla, RV/Fides) – Čínski katolícki biskupi zahájili celoročnú burzu kníh, na ktorej kňazi, rehoľníci a dobrovoľníci poskytnú verejnosti katolíckej publikácie a evanjelizačné brožúrky. Tento rok otvorili pod názvom „Otvorená kniha: Oslava 20. výročia hongkongskeho knižného trhu“. Minuloročnú návštevu organizátori odhadujú na približne 830 tisíc návštevníkov, ktorí si mohli vybrať z viac ako 480 publikácií z celého sveta. Záujem o náboženskú burzu každoročne stúpa, vďaka čomu Katolícka cirkev úspešne rozširuje evanjelizáciu a misionárske poslanie Cirkvi. -nk-

Spoločné komuniké zo stretnutia premiéra Fica so zástupcami KBS

Vo štvrtok 23. júla sa v priestoroch Miestodržiteľského paláca na Hlavnom námestí v Bratislave predseda vlády SR Robert Fico stretol s predstaviteľmi Konferencie biskupov Slovenska na spoločnom obede.

Stretnutie sa uskutočnilo na pozvanie premiéra ako odpoveď na list, ktorý mu biskupi adresovali.

Stretnutia sa za KBS zúčastnil predseda František Tondra, bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský, vojenský ordinár František Rábek, žilinský biskup Tomáš Galis a bratislavský eparcha Peter Rusnák. Na stretnutí bol prítomný aj apoštolský nuncius na Slovensku Mario Giordana, minster kultúry Marek Maďarič, ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová a predseda zboru poradcov premiéra Vladimír Faič.

Biskupi na stretnutí informovali premiéra o praktických dopadoch zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách na občanov, ako aj na neverejných poskytovateľov sociálnych služieb a ich zariadení, ktorých zriaďovateľom je Katolícka cirkev.

Premiér informoval o príprave novelizácie zákona a ministerka Tomanová ponúkla zástupcom KBS účasť v odbornej rezortnej komisii, ktorá novelu zákona pripraví.

Obe strany dospeli k zhode v pohľade na sociálne a morálne súvislosti finančnej a hospodárskej krízy, ako aj nutnosti vybudovať novú sociálnu architektúru, ktorá umožní formovať súdržnú spoločnosť a vytvorí predpoklady pre dôstojný život.

Vláda v tejto súvislosti považuje za inšpiratívnu i ostatnú sociálnu encykliku pápeža Benedikta XVI.

Predstavitelia KBS prisľúbili účasť katolíckych intelektuálov na odbornej oponentúre Stratégie rozvoja spoločnosti SR.

Na stretnutí sa hovorilo i o redukcii hodín Náboženskej výchovy. Rokovania o tomto probléme budú pokračovať na úrovni rezortu školstva.

V otázke Národného programu starostlivosti o ženy, bezpečné materstvo a reprodukčné zdravie zatiaľ účastníci stretnutia nedospeli k zhode. Predstavitelia vlády preto navrhli pokračovanie odbornej diskusie a konzultácií na túto tému.

Biskup Rábek, predseda Rady pre kultúru KBS, informoval premiéra o pripravovanom Roku kresťanskej kultúry a filmovom projekte o vierozvestcoch sv. Cyrilovi a Metodovi.

Biskup Rábek informoval o praktických otázkach spojených s fungovaním Ordinariátu ozbrojených síl a ozbrojených zložiek SR.

Biskupi hovorili s premiérom i o možnej návšteve Svätého Otca na Slovensku ktorá by sa mohla uskutočniť do 3 rokov.

TK KBS / snímka Peter Zimen

Elias Vella prednášal pre kňazov a bohoslovcov v Badíne

V dňoch 14. - 17. júla 2009 sa v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského v Badíne uskutočnil seminár pre kňazov, rehoľníkov a bohoslovcov. Tento seminár s témou Rozlišovanie, sa konal pod vedením pátra Eliasa Vella OFMConv. Zúčastnilo sa ho približne 70 účastníkov z rôznych kútov Slovenska a Čiech.

Každý deň dopoludnia boli dve prednášky a popoludní páter Vella odpovedal na otázky poslucháčov. Vrcholom každého dňa bolo spoločné slávenie Eucharistie. Večer mali zúčastnení možnosť osobného stretnutia a rozhovoru s exercitátorom. Prednášky exorcistu boli zamerané na rozlišovanie a poradenstvo v duchu Biblie v službe uzdravovania a rozlišovania, ktorú kňazi vykonávajú. Tiež otázkam ako napríklad: ako môžu spolupracovať psychiater a exorcista; ako rozlíšiť duchovný a psychologický problém; modlitba za oslobodenie a exorcizmus; kto sa môže modliť modlitbu za oslobodenie a kto exorcizmus?

Záverečnú svätú omšu obetovali kňazi za exercitátora. Po ďakovnom speve Te Deum mu udelili požehnanie, ako prejav vďaky za jeho námahu, lásku a trpezlivosť. Nasledovalo spoločné agapé.

Dominik Jáger

Zomrel Mons. Anton Harčar

Dňa 25. júla 2009 v Košiciach zaopatrený, sviatosťami zomrel Mons. prof. Anton Harčar, pápežský prelát.

Narodil sa 7. januára 1914 v Močidl'anoch. Kňazskú vysviacku prijal 25. 7. 1937 v Innsbrucku.

Pôsobil ako správca farností: Lipovce, N. Slavkov, V. Lodina, Nováčany, ako profesor dogmatiky, predseda Slovenského katolíckeho kruhu, ako súdny vikár a generálny vikár a veľprepošť kapituly kanonikov.

Pohrebne obrady spojené so zádušnou svätou omšou sa konali v stredu 29. júla 2009 v Dóme sv. Alžbety v Košiciach a o 14.00 hod. v Jarovniciach - Močidl'anoch.

Sr. Jana Pavla

Krištofova Nedeľa v Bratislave: Biskup Rusnák posvätil automobily

V nedeľu 19. júla 2009 v Kostole Sv. Rodiny v Bratislave-Petržalke slávil otec biskup Peter Rusnák v rámci podujatia Krištofova nedeľa archijerejskú svätú liturgiu. Vo svojej homílii vyzdvihol hodnotu stvorenia: „Všetko, čo Boh urobil je dobré, je len na človekovi, čo s vecami tohto sveta urobí, či sa mu stanú nástrojmi jeho posvätenia, alebo ich egoisticky zneužije. To samozrejme platí aj o autách, nástrojoch ľudského približovania.“

O. Anton Odrobiňák SDB na záver poďakoval organizácii MIVA Slovensko za pomoc, ktorú aj on dostal vo forme terénneho automobilu, ktoré používa vo svojej misijnej práci medzi indiánmi. Zároveň vyzval veriacich k štedrosti pri zbierkach pre MIVA Slovensko určených na financovanie nákupu áut pre misionárov. Po svätej liturgii vладыka Peter posvätil asi sto osobných automobilov veriacich, ktoré boli na tento účel zaparkované v blízkosti chrámu. Po ukončení slávnosti MIVA Slovensko usporiadala pre veriacich malé agapé.

Sv. Krištof je patrón vodičov a jeho úcta sa rozšírila v stredoveku na Východe i na Západe. Jeho spomienka sa slávi 25. (24.) júla v latinskom a 9. mája v byzantskom liturgickom kalendári.

Organizáciu MIVA založil v roku 1927 nemecký misionár - páter Paul Shulte OMI s cieľom pomáhať misionárom zabezpečiť ich mobilitu. Dnes MIVA pôsobí okrem Rakúska aj vo Švajčiarsku, Španielsku, Kórei, Slovinsku, USA, Spojenom Kráľovstve, Holandsku, Poľsku a Slovensku. MIVA Slovensko, n. f. vznikla 30. marca 1998 v Bratislave ako súčasť medzinárodnej rodiny MIVA (Missions - Verkehrs - Arbeitsgemeinschaft - Pracovná spoločnosť pre dopravu v misiách) Založil ju gréckokatolícky kňaz, o. Mgr. Ľubomír Matejovič, ktorý je aj jej predsedom. Jej hlavnou úlohou je podpora kresťanských misionárov, pre ktorých zaobstaráva dopravné prostriedky všetkých druhov. Zabezpečuje fi-

nančné prostriedky prostredníctvom zbierok na Nedeľu sv. Krištofa, patróna vodičov, ako aj sponzorov, darov a pod. MIVA Slovensko sa angažuje aj v osvetovej činnosti a pri šírení kresťanského ducha na slovenských cestách.

Ľubomír Matejovič, snímka autor

Biskup Rudolf Baláž s rodinami o ich službe vo farnostiach

Vo štvrtok 23. júla 2009 zavítal banskobystrický diecézny biskup Rudolf Baláž medzi rodiny, ktoré sú od 19. do 25. júla v badínskom kňazskom seminári na kurze Škola rodiny 2009. Mons. Rudolf Baláž ich pozval predovšetkým k odvahe byť apoštolmi vo vlastných farských spoločnostiach.

Počas letného týždňa Školy rodiny sa manželské páry venujú témam ako sú: Byť rodičmi - základy vzťahov, Kresťanská láska a ľudské túžby, Emócie v živote kresťana. Katechézy z Teológie tela manželským párom prednáša Marek Iskra, riaditeľ Diecézneho pastoračného centra pre rodinu, ktoré je spoluorganizátorom kurzu.

Diecézny biskup povzbudil manželské páry k tomu, aby zahrnuli kňazov vlastných farností úprimným záujmom a starostlivosťou. Ako uviedol, práve takto sa realizuje vzájomná výmena darov vo farskom spoločenstve. Rodiny s vďakou pripomenuli, že niektorým z nich správcovia farnosti aj finančne prispeli na zaplatenie formáčného kurzu. „Kvalita farnosti rastie aj v tom, že jej rodiny sú apoštolské,“ pripomenul Mons. Rudolf Baláž. Z ďalšieho dialógu medzi rodinami a diecéznym biskupom vyplynula potreba finančnej pomoci medzi rozlične ekonomicky zabezpečenými rodinami na farskej no aj na diecéznej úrovni.

Na kurze sa zúčastňujú aj manželia Poloňovci z farnosti Horná Ždaňa. „Nehanbíme sa do konca nášho manželstva niečo nové učiť,“ uviedla matka rodiny Magda a podotkla, že aj po 34 rokoch manželstva im tento kurz ponúka obohatenie.

Prednášky strieda duchovný a spoločenský program, na ktorý majú účastníci vhodné podmienky v areály Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Badíne. O početnú skupinu detí sa starajú niekoľkí bohoslovci a ďalší dobrovoľníci. Bohoslovci pre deti pripravujú primerané katechézy na rôzne témy.

Kurz škola rodiny je podľa Mareka Iskru určený pre rodiny, ktoré vo farnostiach spolupracujú s kňazom na poli pastoračie rodín. Obsah kurzu im môže napomôcť k tomu, „aby spoznali krásu lásky, ktorá vyvierá z Krista.“ Kurz organizuje Diecézne pastoračné centrum pre rodinu Banskobystrickej diecézy v spolupráci s Hnutím Kresťanských rodín na Slovensku. Je organizovaný formou desiatich víkendových stretnutí bez účasti detí. Okrem víkendov účastníci absolvujú letný týždenný pobyt spoločne so svojimi deťmi.

Zuzana Juhaniaková

Púť na Skalke pri Trenčíne k patrónom Nitrianskeho biskupstva

Patrónov Nitrianskej diecézy, svätých Andreja Svorada a Beňadika, si v dňoch 17. – 19. júla 2009 uctili na pútnickom mieste na Skalke pri Trenčíne. Program púte sa začal presne na sviatok svätých pustovníkov svätou omšou a procesiou na Kláštor na Veľkej Skalke.

Na druhý deň pokračoval krížovou cestou, mládežníckym programom a nočnou svätou omšou, ktorú koncelebrovali novokňazi Nitrianskeho biskupstva. Púť vyvrcholila v nedeľu slávnostnou svätou omšou, ktorej predsedal banskobystrický biskup Mons. Rudolf Baláž.

Na tomto posvätnom mieste často počas bohoslužieb zaznievalo benediktínske heslo „Ora et labora“, ktorým sa svätí Andrej Svorad a Beňadik riadili. Podľa slov miestneho farára Stanislava Strapka, „práca bez modlitby je nepožehnaná práca“.

Pútnické miesto pozostáva z Malej a Veľkej Skalky. Na staršej – Malej Skalke stál kostol ku cti svätého Beňadika už v 13. storočí. Vo Veľkej Skalke sa okrem iného nachádza aj vchod do pôvodnej jaskyne, kde žili svätí Andrej Svorad a Beňadik (11. storočie). Pozostatky svätcov – patrónov Nitrianskej diecézy - sú uložené v spoločnom relikviári v katedrále – bazilike svätého Emeráma v Nitre.

Miroslav Lyko

Púť v Lehote pri Nitre

V nedeľu v deň spomienky na rodičov Panny Márie sv. Joachyma a Anny sa v Lehote pri Nitre uskutočnila púť ku cti Panny Márie. Slávnostnú sv. omšu celebraval biskup - apoštolský administrátor Mumukačevskoužhorodskej eparchie Mons. Milan Šášik, rodák z tejto farnosti. Slávnostné bohoslužby sa začali vo farskom Kostole sv. Anny a po procesii cez obec pokračovali pri pútnickej kaplnke Panny Márie. Príležitostným kazateľom bol Daniel Dian, tajomník SSV, ktorý v homílii vyzdvihol význam putovania. Nezabudol pozdraviť početnú rómsku komunitu, ktorá na túto púť prišla z rôznych kútov Slovenska. Ďalej pripomenul význam úlohy starých rodičov v živote spoločnosti zvlášť pri formovaní mladej generácie. Mons. Milan Šášik v závere sv. omše poďakoval nielen organizátorom púte, pod vedením miestneho duchovného Marka Šenkárika, za prípravu, ale vyzdvihol aj rozmer misijný, ktorý vychádza z tejto obce. Veľmi srdečne pozdravil p. Krčmára SVD, rodáka z tejto obce, ktorý pôsobil v Indonézii a teraz žije v Misijnom dome Spoločnosti Božieho slova v Nitre. Ďalší kaňž z rehole dominikánov pôsobi v Čechách. Poďakoval aj za podporu duchovnú i hmotnú nielen svojim rodákom, ale aj veriacim z okolia, ktorý mu pomáhajú pri jeho mi-

sionárskej činnosti na Ukrajine medzi tamojšími gréckokatolíckymi. Po skončení bohoslužby zotrval biskup v srdečnom rozhovore s pútnikmi.

Daniel Dian

Oslava svätých rodičov Panny Márie v Žilinskej diecéze

V Žilinskej diecéze je sv. Anne zasvätených viacero kaplniek a jeden kostol. V nedeľu na spomienku sv. rodičov Panny Márie Joachima a Anny vyvrcholila púť v Lednických Rovniach slávnostnou sv. omšou, ktorú celebraval žilinský biskup mons. Tomáš Galis. V homílii otec biskup vyzdvihol každodenné prežívanie svedectva viery. Zvlášť oslovil rodičov a starých rodičov, aby boli príkladom modlitby a služby pre svoje deti a vnúčatá. Povzbudil ich k spoločnej modlitbe, k vynaliezavým prejavom lásky a vzájomnej pomoci. Počas víkendu do Lednických Rovní putovalo okolo 3000 veriacich. Pre deti, mládež, rodiny aj starších bol pripravený pestrý duchovný program.

V nedeľu sa konali púte aj pri kaplnke sv. Anny na Hôrkach v Rajeckej Lesnej, kde hlavným celebrantom a kazateľom bol salezián don Juraj Kyseľ. Vo farnosti Prečín pri kaplnke sv. Anny zasa veriacich povzbudil generálny vikár Žilinskej diecézy Mons. Ladislav Stromček.

Peter Holbička

Púť k Panne Márii Karmelskej v Topoľčiankach

Tradičná púť k Panne Márii Karmelskej sa konala v dňoch 18. a 19. 7. 2009 v Topoľčiankach. Okrem početných skupín veriacich prišli na toto posvätné miesto aj mnohí kňazi a niekoľko biskupov. V sobotu 18. 7. sa konala svätá omša na miestnej Kalvárii. Po jej skončení sa uskutočnil sviečkový sprievod do zámku Topoľčianky. Bol spojený s modlitbou. Pobožnosť ukončilo eucharistické požehnanie z balkóna zámku.

Púť vyvrcholila v nedeľu svätou omšou v areáli farského kostola. Sláveniu Eucharistie predsedal apoštolský nuncius na Slovensku arcibiskup Mons. Mario Giordana. Prítomní boli koncelebranti – nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, litoměřický emeritný biskup Mons. Josef Koukl, emeritný sekretár Interdikasteriálnej komisie pre Cirkev vo Východnej Európe Mons. Jozef Zlatňanský. Hlavný celebrant v homílii hovoril o dôsledkoch povolania človeka – byť Božím dieťaťom.

Púť k Panne Márii Karmelskej sa v Topoľčiankach koná už niekoľko storočí. Od 17. storočia tu existuje Škapuliarske bratstvo.

Miroslav Lyko

Nové pútnické miesto v Košickej eparchii

Slovensko (20. júla, RV) - Novým pútnickým miestom Košickej eparchie, sa stal gréckokatolícky chrám sv. Juraja v Slovinkách v okrese Spišská Nová Ves. Dekrét o ustanovení chrámu za celoeparchiálne odpustové miesto oficiálne vyhlásil vladyka Milan Chatur 5. júla tohto roka na odpustovej slávnosti v Sečovciach na sviatok sv. Cyrila a Metoda, ktorý su patrónmi Košickej eparchie.

V piatok 17. júla 2009, na sviatok blahoslaveného hieromučenika Pavla Petra Gojdiča, dekrét prečítal a odovzdal v chráme sv. Juraja v Slovinkách, protopresbyter Jaroslav Štefanko. Súčasne pri tejto historickej a slávnostnej udalosti boli v chráme vystavené relikvie blahoslaveného hieromučenika Pavla Petra Gojdiča, ktoré farnosti prepožičal prešovský metropolita vladyka Ján Babjak.

Nové pútnické miesto je tematicky zamerané na obeť spojenú s mučením. Sv. Juraj - patrón slovinčianskeho chrámu, ale aj blahoslavení hieromučeníci Pavol Peter Gojdič, Vasil Hopko, Teodor Romža a rehoľní kňaz Metod Dominik Trčka sú veriacim pútnikom orodovníkmi vo chvíľach krížov, bolesti a utrpenia.

Hlavná celoeparchiálna slávnosť sa bude konať každoročne v nedeľu pred, alebo po sviatku sv. veľkomučeníka Juraja, ktorý východná cirkev byzantského obradu slávi 23. apríla.

Vladimír Varga

ťou rozumu. Je potrebné v živote spoznať, že Boh je láska. A v tom je nám vynikajúcim príkladom práve blahoslavený Pavel Peter Gojdič, ktorého život bol spojený s Božou láskou, čo vyjadril aj vo svojom biskupskom hesle - Boh je láska, milujme ho!“

Na konci slávnosti bol moleben k bl. P. P. Gojdičovi v kaplnke pri jeho telesných ostatkoch. V závere sa prihovril aj vladyka Ján Babjak, ktorý zdôraznil, aby sme sa s Božou pomocou usilovali pripodobniť sa jeho životu, v ktorom vedel odpúšťať a milovať. Netúžil po pomste, neodsudzoval a nesúdil iných, bol pokorný. To je cesta pre nás, jeho ctiteľov. Liturgiu spevom sprevádzal Katedrál-ny zbor sv. Jána Krstiteľa z Prešova pod vedením Valérie Hricovovej.

Bl. hieromučeník P. P. Gojdič OSBM pôsobil v Prešove ako gréckokatolícky biskup od roku 1927 do roku 1950, kedy bol vo vykonštruovanom politickom procese odsúdený na doživotie a ďalšie tresty. Zomrel verný Kristovi, Cirkvi a svojmu svedomiu vo väzení v Leopoldove 17. júla 1960. Narodil sa 17. júla 1888 v rodine gréckokatolíckeho kňaza v Ruských Peľanoch neďaleko Prešova. Blahořečil ho Boží služobník Ján Pavol II. 4. novembra 2001 v Ríme. Jeho telesné ostatky sú k verejnej účte uložené v bočnej kaplnke Katedrály sv. Jána Krstiteľa v Prešove. 27. januára 2008 mu bol udelený titul Spravodlivý medzi národmi in memoriam za záchranu mnohých židovských spoluobčanov a za jeho otvorené protesty proti ich deportáciám.

Lubomír Petrik

Odpustová slávnosť bl. Pavla Petra Gojdiča v Prešove

Archiejejskej svätej liturgii v nedeľu 19. júla v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Prešove pri príležitosti archieparchiálnej odpustovej slávnosti blahoslaveného prešovského biskupa-mučeníka Pavla Petra Gojdiča OSBM predsedal prešovský arcibiskup-metropolita Ján Babjak SJ a koncebrovali emeritný pražský pomocný biskup Ján Eugen Kočíš, protosynkel Košickej eparchie Vladimír Tomko a 50 kňazov. Katedrála bola plná pútnikov nielen z Prešova, ale aj z iných farností archieparchie.

Homíliu predniesol rektor Gréckokatolíckeho kňazského seminára bl. biskupa P. P. Gojdiča v Prešove Marko Rozkoš. Odpovedal v nej na otázku, čo oslavujeme na tomto odpuste. Aký je dôvod toho, že chceme vzdať úctu bl. biskupovi Gojdičovi? Pri odpovedi si pomohol Božím slovom z proklamovaného evanjelia: „Večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.“ Kazateľ pokračoval: „Chceš nebo, večný život? Spoznaj Boha. A to nie je iba záležitosť

Musica sacra v Levoči

V dňoch 25. až 26. júla sa v Levoči uskutočnil medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra. Festival začal otváracou sv. omšou, ktorú celebroyal levočský dekan Mons. František Dluhoš. Program pokračoval súťažnou prezentáciou mladých organistov. Predsedom poroty bol prof. Klemens Schnorr z Mníchova. Víťazom sa stal Miroslav Piš, organista-regenschori kostola Sv. Košických mučeníkov v Košiciach. Večernú sv. omšu celebroyal prof. Amantius Akimjak. Spevácky zbor Chorus minor z Levoče spieval ľudovú Mariánsku omšu, ktorú dirigoval autor, Jozef Halmo. Sólo spieval Martin Oscitý z Mníchova.

Druhý deň festivalu tiež začal sv. omšou, ktorú celebroyal spišský pomocný biskup Andrej Imrich a hudobne sprevádzal zbor sv. Cecílie z košického Dómu. Počas sv. omše okrem iného zaznela Mozartova Spatzen-Messe a Händlovo Halleluja. Po sv. omši otec biskup požehnal pútnikov do Santiago de Compostella v Španielsku. Podvečer bol organový koncert levočskej rodáčky Bernadety Šuňavskej a prof. K. Schnorra.

Marek Jamrich

V Nitrici už štvrtý rok tábor pre prvoprijímajúce deti

Vyššie trisťpäťdesiat detí z dekanátu Nitrianske Rudno a okolia sa v troch týždňových turnusoch od 5. do 25. júla vystrieda v letnom tábore v priestoroch základnej školy v Nitrici (okres Prievidza). Tábory tu už od roku 2006 organizuje eRko – Hnutie kresťanských spoločností detí.

Prvé dva turnusy s názvom Svetielko boli určené pre deti, ktoré boli tento rok na prvom svätom prijímaní. „Pre veľký záujem detí organizujeme od minulého roka aj tábor Plamienok, v ktorom majú absolventi Svetielka šancu hlbšie spoznávať dejiny Starého zákona,“ hovorí organizátorka táborov Dana Kudryová.

Okolo dvadsať animátorov pripravuje pre deti v tábore každý týždeň pútavé športové, tvorivé, ale aj duchovné aktivity, cez ktoré majú možnosť nielen rozvíjať svoje talenty, ale aj prehľbovať vieru. „Som rada, že v našom okolí je ešte stále veľa mladých ľudí, ktorí chcú venovať svoj čas i srdce deťom bez nároku na akúkoľvek finančnú odmenu. Vo všetkých troch turnusoch sa vystrieda 60 dobrovoľníkov. Bez ich ochoty a nadšenia, by sme tieto tábory nemohli realizovať.“

„Za dobrý priebeh táborov vďačíme predovšetkým vynikajúcej spolupráci medzi eRkom, farským a obecným úradom a základnou školou, ale aj podpore kňazov prichádzajúcich každý deň sláviť do tábora svätú omšu,“ hovorí ďalší z iniciátorov a organizátorov Jozef Kudry. „Práve sväté omše sú stredobodom každého táborového dňa a vdychujú celému tábore jedinečnú atmosféru.“

S myšlienkou táborov pre prvoprijímajúce deti prišiel v roku 1995 kňaz Ivan Kňaze, podľa ktorého je dôležité podchytiť práve tretiakov a cez farnosť im ponúkať aktivity aj po skončení tretieho ročníka.

Martina Grochálová

Pohoda nebola iba smutnou

Aj keď bola Pohoda tento rok ukončená v dôsledku tragického nešťastia predčasne, neznamená to, že by mala byť interpretovaná iba v tomto negatívnom význame. Organizátori festivalu dali možnosť mnohým organizáciám prezentovať svoju činnosť často zameranú na rozvoj a podporu života. Takýmto príkladom bola aj účasť občianskeho združenia Fórum života, ktoré na festivale prezentovalo projekt Zachráňme životy, vďaka ktorému sa doteraz narodilo už 15 detí, ktoré boli ohrozené umelým potratom. Nevieme vylúčiť, že na základe 800 rozdávaných letáčikov o projekte sa niektorá z budúcich váha-

júcich mamičiek nerozhodne pre život svojho dieťaťa.

Pod heslom „Pohoda od počatia“ poskytovali dobrovoľníci združenia informácie o prirodzenom plánovaní rodičovstva, prenatálnom vývine človeka, ohrozeniach ľudského života a ľudskej dôstojnosti zvlášť na začiatku života a diskutovali s účastníkmi festivalu na aktuálne bioetické témy. Medzi dobrovoľníkmi združenia bol tiež manželský pár z Ligy pár páru špecializujúci sa na prirodzené plánovanie rodičovstva a ďalší manželský pár – lekári z odboru gynekológie a anesteziológie, ktorí odpovedali na otázky aj z odborného hľadiska.

„Teší ma, že sme na Pohode propagovali projekt konkrétnej pomoci ženám v núdzi, na ktorý pozitívne reagovali všetci návštevníci nášho stánku. Som rád, že organizátori Pohody umožnili Fóru života a aj ďalším neziskovkám prezentovať svoje názory. Bolo príjemné nielen propagovať vlastný stánok, ale aj rozprávať sa s ľuďmi z iných stánkov.“ – povedal za dobrovoľníkov Fóra života Filip Likavčan.

Na festivale bol veľký záujem o fotenie sa pri fotostene, ktorá zobrazovala tehotnú ženu, ktorej ľudia mohli „prepožičať“ svoju tvár. Túto atrakciu pripravilo Fórum života v spolupráci s portálom www.rodinka.sk, na ktorom bude možné nájsť fotogalériu z fotenia pri stene.

Fórum života vyjadruje hlbokú ľútosť, zvlášť pozostálym, nad tragickou udalosťou, ktorá viedla k predčasnému ukončeniu festivalu. Podľa našich viacročných skúseností s organizátormi festivalu sme presvedčení, že urobili na základe svojho vedomia, svedomia a profesionality všetko pre to, aby zabránili akýmkoľvek ohrozeniam ľudských životov. **-mm-**

V Hornej Štubni si uctili rodičov Panny Márie

V sobotu 25 júla 2009, v predvečer Sviatku rodičov Panny Márie, v rámci „štubnianskeho stretnutia rodákov“, sa vo farskom kostole sv. Joachima a Anny v Hornej Štubni uskutočnila slávnostná nemecká sv. omša, ktorú celebroval rodák dp. Ľudovít Frindt spolu s miestnym správcom farnosti dp. Pavlom Pečkom. Na sv. omši boli prítomní rodáci z Hornej Štubne, ktorí v súčasnosti žijú v Nemecku a ktorí navštívili svoju rodnú obec.

V nedeľu celebroval v kostole sv. Joachima a Anny slávnostnú sv. omšu dp. Peter Staroščík z Banskej Bystrice – Fončordy, spolu s miestnym správcom farnosti dp. Pavlom Pečkom. V príhovore dp. Staošík povzbudil veriacich, aby sa stávali pre druhých pozhnaním, podľa vzoru rodičov Panny Márie, sv. Joachima a Anny.

Pavol Pečko